

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงรายนี้ เป็นการศึกษาที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2524 ส่วนหนึ่งคือนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2525 และอีกส่วนหนึ่งคือนักเรียนที่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยดำเนินการดังนี้

ลักษณะข้อมูลและปริมาณของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนทุกประเภทในปีการศึกษา 2524/ของจังหวัดเชียงราย จำนวน 17,771 คน ส่วนหนึ่งเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2525 และอีกส่วนหนึ่งไม่ได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 651 คน และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดำเนินการดังนี้ คือ

ในจังหวัดเชียงรายมีทั้งหมด 11 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร จึงเลือกศึกษาทุกอำเภอ รวมเป็น 12 อำเภอ ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยวิธีการต่อไปนี้

1. สำหรับนักเรียนที่ศึกษาต่อสู่มดงนี้

1.1 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาอำเภอละ 1 โรงเรียน แต่โดยที่อำเภอเมืองนั้น เป็นโรงเรียนที่มีการแยกเพศชาย-หญิง โดยเหตุนี้เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีทั้งชายและหญิงจึง นำมาทั้งสองโรงเรียน และสุ่มโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ซึ่งมี 2 อำเภอ คืออำเภอเมืองและอำเภอพานมาอย่างละ 1 โรงเรียน รวมโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สุ่มได้ 15 โรงเรียน

1.2 สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนที่สุ่มได้ โรงเรียนละ 25 คน ยกเว้นอำเภอเมืองสุ่มมาโรงเรียนละ 13 คน รวมสุ่มนักเรียนที่ศึกษาต่อทั้งสิ้น 351 คน ตามรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1

ตาราง 1 รายชื่อโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานการศึกษา เอกชน	จำนวนนักเรียน
เมือง	สามัคคีวิทยาคม	-	13
	คำรณราษฎร์สงเคราะห์	-	13
		เชียงใหม่วิทยาคม	25
แม่จัน	จันจว้าวิทยาคม	-	25
เชียงใหม่	เชียงใหม่วิทยาคม	-	25
แม่สาย	แม่สายประสิทธิ์ศาสตร์	-	25
เชียงใหม่	เชียงใหม่วิทยาคม	-	25

ตาราง 1 (ต่อ)

อำเภอ	โรงเรียนมัธยมสังกัดกรม สามัญศึกษา	โรงเรียนมัธยมสังกัด สำนักงานการศึกษา เอกชน	จำนวนนักเรียน
เทิง	เทิงวิทยาคม	-	25
ป่าแดด	ป่าแดดวิทยาคม	-	25
พาน	พานพิเศษพิทยาคม	-	25
		ศิริมาตริเทวี	25
แม่สอย	แม่สอยวิทยา	-	25
เวียงป่าเป้า	เวียงป่าเป้าวิทยาคม	-	25
เวียงชัย	เวียงชัยวิทยาคม	-	25
กิ่งพญาเม็งราย	พญาเม็งรายวิทยาคม	-	25
รวม	-	-	351

2. สำหรับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้น เลือกจากนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ได้ศึกษาต่อ และยังไม่ย้ายภูมิดำเนา มาอำเภอละ 25 คน รวมกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อทั้งสิ้น 300 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขอลหนังสือแนะนำตัวในการขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากประธานกรรมการควบคุมปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก

2. ขอความร่วมมือครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามไปแจกแก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2525 และสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ส่วนหนึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และอีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยได้ฝากแบบสอบถามกับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ศึกษาต่อไปให้เพื่อนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ และให้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนมาด้วย รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งสิ้น 604 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.93

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเองดังนี้คือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สอบถามบุคคลซึ่งมีความใกล้ชิดกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 อันได้แก่ศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง ถึงสาเหตุของการศึกษาต่อ และไม่ศึกษาต่อของนักเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมสาเหตุนั้นมาสรุปเขียนเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบตามขอบเขตขององค์ประกอบที่จะทำการศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์
4. นำแบบสอบถามเสนอกคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ได้ข้อความที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ โดยให้นักเรียนเลือกตอบและเติมคำให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเพียงคำตอบเดียว

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 604 คน มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของ SPSS (Statistical Package For The Social Science) โดยดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้นำมาบันทึกลงในแผ่นรหัส (Coding Sheet) ซึ่งบันทึกได้ 46 สดมภ์ (Column) โดยแต่ละสดมภ์แทนตัวแปรต่าง ๆ ยกเว้นสดมภ์ที่ 1-3 แทนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

2.1 ตัวแปรที่ศึกษาที่มีใช้ตัวแปรต่อเนื่อง อันได้แก่ เพศ ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อาชีพบิดา อาชีพมารดา สถานภาพของนักเรียน ที่มีพี่เรียนระดับมัธยม ความต้องการในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน ความต้องการของบิดามารดาในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน ภูมิสำเนา การเรียนชั้นอนุบาล การเรียนซ้ำชั้น การมีหนังสือแบบเรียน สถานภาพการประกอบอาชีพของมารดา สถานภาพของนักเรียนที่มีผู้ช่วยแนะนำหรือสอนวิชาเพิ่มเติมให้ที่บ้าน ภาษาที่ใช้พูดที่บ้าน การอ่านหนังสือพิมพ์ การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ ลักษณะของถนน ประเภทพาหนะที่ใช้ และเจตคติที่มีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา การทดสอบใช้วิธีไคสแควร์ (Chi - Square)

2.2 ตัวแปรที่ศึกษาที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง ได้แก่ อายุของนักเรียน น้ำหนักของนักเรียน ส่วนสูงของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลำดับที่ของการเป็นบุตร จำนวนพี่น้องในครอบครัว การศึกษาของบิดามารดา รายได้ครอบครัว ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมัธยมศึกษา เวลาที่ใช้ในการเดินทาง จำนวนเพื่อนสนิท ทำการวิเคราะห์โดยใช้สมการจำแนกประเภท (Discriminant Analysis)